

УДК 004:352/354

**Касюн Ольга**

Здобувачка вищої освіти факультету права, публічного управління і менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

**Науковий керівник: Прямухіна Наталія**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту  
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

## **ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

*Ключові слова: штучний інтелект, агробізнес, технології, інновації, агросектор.*

Агробізнес є однією з ключових галузей економіки України, оскільки саме сільське господарство забезпечує значну частину експорту та продовольчої безпеки держави. Сьогодні аграрії працюють у складних умовах: ризики, пов'язані з воєнними діями, зростання вартості ресурсів, дефіцит робочої сили та кліматичні зміни змушують шукати нові шляхи підвищення ефективності. Одним із таких інструментів є технології штучного інтелекту (ШІ), які дозволяють підвищувати продуктивність, прогнозувати ризики та знижувати витрати. Відтак дослідження впливу ШІ на розвиток українського агросектору набуває особливої актуальності.

Роль ШІ у сучасному бізнесі є визначальною. Алгоритми здатні аналізувати великі масиви даних, персоналізувати рекламні пропозиції, відстежувати продажі та здійснювати прогнозування. Зростає також значення машинного навчання (machine learning), яке застосовують для аналізу текстів,

зображень, автоматизації процесів та персоналізації сервісів. Актуальним стає впровадження цих технологій і в агропромисловому комплексі [1].

Штучний інтелект, машинне навчання та інтернет речей (IoT), які забезпечують алгоритми даними у режимі реального часу, сприяють підвищенню ефективності господарств, урожайності культур і скороченню витрат. Згідно з аналітикою ООН, до 2050 року населення планети зросте на 2 млрд осіб, що вимагатиме збільшення виробництва продуктів харчування на 60% [3]. За оцінками Служби економічних досліджень Міністерства сільського господарства США, вирощування, переробка та логістика продуктів харчування оцінюється у 1,7 трлн доларів щорічно. ШІ та машинне навчання мають потенціал для задоволення зростаючих глобальних потреб у продуктах харчування протягом наступних десятиліть [1].

У міжнародній практиці (США, Ізраїль) технології точного землеробства, автоматизованого зрошення та моніторингу полів за допомогою дронів використовуються вже давно. В Україні їх широке впровадження перебуває на початковому етапі через фінансові бар'єри та недостатній розвиток цифрової інфраструктури в сільських регіонах. Водночас існує значний потенціал для зростання: адаптація міжнародного досвіду може стати каталізатором розвитку агросектору.

Вітчизняні приклади впровадження ШІ вже демонструють ефективність: близько 22% аграрних компаній застосовують його для прогнозування хвороб і шкідників. На основі супутникових знімків та датчиків створюються карти врожайності, прогнозуються ринкові ціни. У господарстві «Дружба» працює обприскувач, який завдяки ШІ розпізнає бур'яни та обробляє лише необхідні ділянки, знижуючи витрати на гербіциди. Розвиваються також системи «розумного» зрошення, що контролюють вологість ґрунту і дозволяють економніше використовувати воду [2].

Застосування ШІ охоплює також безпекові аспекти: відеоспостереження з елементами розпізнавання для захисту врожаю від крадіжок, моніторинг здоров'я тварин, автоматизацію роботи елеваторів (приклад KMZ Industries),

впровадження чат-ботів для взаємодії з клієнтами, використання RFID-технологій та IoT для контролю якості продукції та відстеження ланцюгів постачання [2].

Основними бар'єрами впровадження ШІ в агросекторі України є висока вартість технологій, що обмежує їх доступність для малих і середніх фермерів, нестача кваліфікованих кадрів та слабкий розвиток цифрової інфраструктури.

Отже, технології штучного інтелекту вже сьогодні сприяють підвищенню ефективності агробізнесу України, зниженню витрат та зміцненню конкурентоспроможності. Попри наявні бар'єри, перспективи розвитку залишаються значними. Їх реалізація потребує інвестицій, державної підтримки, розвитку цифрової інфраструктури та системної підготовки фахівців для широкого впровадження ШІ в аграрному секторі.

### **Список використаних джерел**

1. Аграрний сектор – родюча галузь для штучного інтелекту . Marketer.ua. URL: <https://marketer.ua/ua/the-agricultural-sector-is-a-fertile-area-for-a-i/> (дата звернення 18.09.25)
2. Штучний інтелект в агробізнесі: як технології змінюють українське село . Agroweek. URL: <https://agroweek.com/agrotehnologiyi/shtuchnyj-intelekt-agrobiznesi-yak-tehnologiyi/> (дата звернення 18.09.25)
3. 9.7 billion on Earth by 2050, but growth rate slowing, says new UN population report . UN News. URL: <https://news.un.org/en/story/2019/06/1040621> (дата звернення 19.09.25)

**УДК 351.82**

**Катютіна Людмила**

Здобувачка вищої освіти кафедри менеджменту та адміністрування,  
Національний університет «Запорізька політехніка»,